

rință stratal bulgăresc și cel moldo-valah, vizibil în lexic, ortografie și în ornamentele caracteristice" (p. 54—55).

Dintre diverse contribuții mai mărunte publicate în paginile acestor volume, socotim că merită a fi menționată *Originea cuvîntului „poguslo”* (15—16, p. 204—207), de V. Putanec. Acest cuvînt din textul inscripției de pe mormîntul unei rude a Crăișorului Marco de la Ohrida, datată în 1369, pînă acum a fost pus în legătură cu denumirea instrumentului muzical „gusla”, deși această combinație nu dădea nicidecum un sens clar textului în cauză. V. Putanec explică proveniența cuvîntului „poguslo” din grecescul ἀπό γλώσσης care înseamnă: poreclit, zis. Prin căderea vocalei inițiale și prin metateza produsă în pronunțarea slavă (poglosom, poglusom), expresia grecească menționată a dat pe „poguslom” din inscripție, astfel că ea capătă acum un sens clar. Tot V. Putanec lămurește *Reflexarea vechiului adjectiv dalmatin „sanctus” în onomastica litoralului croat* (13, p. 137—176). Această problemă a fost abordată de C. Jireček acum 60 de ani, apoi a atras atenția romanistului croat Petar Skok. Adîncind acum problema, V. Putanec stabilește o listă bogată de topice și antroponime care cuprind în componența lor formele reduse ale lui sanctus: su, sut, sat, st, sto ș.a., prezente în nume ca acestea: Sutandrija, Sutlija, Sutpetar, Sutvid, Sumpetar, Stomorija, Stafilić etc.

O serie de probleme analizate în studiile menționate se regăsesc la rubricile „Critici și recenzii” și „Revista revistelor”, unde sînt analizate materiale de specialitate apărute în URSS (vol. 15—16), Cehoslovacia (vol. 13) și Polonia (vol. 13) etc.

Nu trebuie neglijată rubrica „Informații”, în cadrul căreia, pe lângă fapte la ordinea zilei în viața științifică, se găsesc și informații importante cu privire la rezultatele unor cercetări sau descoperiri de materiale. Se relatează, bunăoară, că au fost descoperite moaștele lui Chiril (vol. 13, p. 24). Un Liturghier al lui Hrvoje Vukčić, luat de către turci încă la 1526 din Ungaria și de care nu se mai știa nimic vreme de șapte decenii, a fost regăsit la Constantinopol în fosta bibliotecă a sultanului Abdal Medjid (13, p. 243—245).

După cum se vede, publicația Institutului de antichități slave din Zagreb, pînă în prezent nesemnaltă și puțin cunoscută în cercurile noastre științifice, merită tot interesul, pentru problemele de istorie literară slavă și îndeosebi pentru problemele de literatură glagolică pe care le abordează în primul rînd.

S. IANCOVICI

ГОДИШЊАК ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НОВОМ САДУ, Књига VIII, Novi Sad, 1964—1965, 402 p.

Volumul 8 al *Anuarului Facultății de Filozofie* din capitala Voivodinei cuprinde numeroase articole consacrate în cea mai mare parte problemelor de istorie literară, mai puțin de istorie propriu zisă, de literatură sau filologie.

Tratînd, *Despre denumirea „sciți” pentru slavii din Balcani în scrierile Anei Comnena*, dr. Bariša Krekić constată că, dacă în alte cazuri denumirea de „sciți” poate fi controversată, referirea scriitoarei bizantine la personajele Boril și Gherman, în „Alexiada”, ca sciți în sens de slavi este clară și nu mai comportă îndoieli.

Dr. Slavko Gavrilović tratează în mod foarte documentat istoria orașului *Irig—de la cîmna din 1795 pînă la revoluția din 1848—49*. Acest oraș, unul din cele mai importante centre comerciale din Srem pînă la bîntuirea catastrofală a cîmei care a nimicit o jumătate din populația lui, s-a putut după aceea reface și a putut înflori din nou, datorită libertăților acordate și datorită trecerii locuitorilor săi de la starea de iobăgie la statut contractual.

Despre *O încercare de interdicție a operei lui Dositej Obradović în Serbia, în anul 1842*, scrie Vaso Vojvodić, arătînd că inițiativa în acest sens a venit din partea patriarhului ecumenic Antim din Constantinopol. Nu s-a știut pînă acum că mitropolitul Petar Jovanović al Serbiei a făcut în acest sens demersuri formale pe lângă autoritățile competente și că acestea i-au răspuns că nu este cazul să procedeze la interdicție întrucît scrierile lui Dositej nu dăunează religiei. Nici mitropolitul nu a fost insistent în îndeplinirea dorinței patriarhului și sinodului ecumenic. Operele lui Dositej au fost din nou publicate la Belgrad în 1845, fapt care semnifică izbînda curentului laic.